

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

—VENTA: 30 exemplars, 1 peseta; Un número, 5 céntims.—Surte a llum los divendres ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 peseta trimestre; Estranjer, 2.—

ANACRONISMES

Y... ¡¡¡Viva la llibertat d'imprensa!!!

Direcció de LA TRAMONTANA

PARTE SETMANAL

En Joseph Lluana y Pujals, director de LA TRAMONTANA, segueix tancat a las presons de Barcelona sens novetat en sa molt important salut.

11 VUYTCENTS DUROS!!

Lo jutjat corresponent ha demanat 4.000 pesetas de fiança en metllich pera posar en llibertat provisional al Sr. Lluana.

Com lo demanar tan crescuda cantitat a nostre Director era equivalent a negarli la ex arrelació, per quan ell tants diners no 'ls ha vist may ni de lluny, feu un raonable escrit al Jutjat demanant se li admetés la fiança personal en lloch de la metllich, per quan si no tenia amichs o coneguts que poguessen dexar-li 'ls 800 duros, no tenia y molts que li farian la fiança personal.

Acompanyava ja al escrit lo nom d'un fiador, gran industrial molt conegut a Barcelona, y 'l feya constar que paga una contribució molt superior a la exigida per la llei pera poder fer aquesta classe de fianças.

Donchs res hi ha valgut. Lo jutjat ha desestimada la petició de nostre Director y segueix aferrat a que no hi ha més remey que depositar 800 duros billo-billo pera que 'l Sr. Lluana pugui gosar de llibertat.

No fatem cap comentari a tal notícia, per no empitjorar la situació de nostre amich. Mes si que tenim de fer constar nostra seguitat de que, lluny d' amaynar sa valentia ab los contratemps, s' arrela en ell més y més la idea de tornar la pilota a la tirania treballant ab més fe que may pels immortals principis de Llibertat, Fraternitat y Igualtat a quins ve consagrant tota sa vida.

LA HUELGA

Continúa encara la huelga sense resolució, los treballadors continúan també en sa digna actitud, sols s' ha notat una diferencia y aqueixa es que a consecuencia del Bando que publica lo Governador prohibint las manifestacions al aire libre, no s' han pogut reunir més los huelguistas.

Altra diferencia també hi ha digna d'esser apuntada, la premsa barcelonina comensa a demanar ja, més ó menys embossadament midas arbitrarias pera resoldre 'l conflicte. Tots los diaris hi han donat la seva opinió y com que cap d' ells ha coincidit ab la nostra creyem que es un deber 'l apuntar-la.

Comensá la moda de volquerse preocupar del problema social quan en Moret feu ministra ab en Posada Herrera. Llavors comensá una extensa informació, la qual no doná cap resultat de-prés de perdre molt temps.

Es inútil que un busqui per tots costats los resultats d' aquella informació, porque, fora d' unas quantas actas que ningú ne pot treure res en net, no trobará res de profi.

Poch temps després d' aixó, comensaren los industrials de Catalunya a queixarse de la crisis, y luego los vinticultors d' Andalucia y los arrocers de Valencia y los pagesos de Castell y... en fi, tots los que tenen algo per perdre, dihent que era precís resoldre-la puig quasi 's continuaba d' aquest modo, la producció Nacional y 'l honor de la patria, etc., etc., estaban a punt d' anar per terra. Per fi se posan d' acord (gracis, segons diuhen, a los manojeros del partit conservador) y doná com a resultat lo Congrès de la *Lliga Agraria* en quals sessions cada hu demanava benefici exclusivament per ell.

Ni una idea de trascendencia, ni cap cosa profitosa ha donat per resultat lo tal Congrès. No sembla sino que s' haguessin reunit pera dir que feyan algo pera resoldre la crisis y lo únich que han fet ha sigut dir paraulas pera que 'l vent sa las emportes.

Aixó sí, la paraula *crisis*, l' han tingut sempre a la boca.

Donchs los obrers, com que senten los efectos de la crisis, y veient que totas las promesas dels ministres y totas las paraulas dels diputats y tots los esforços dels industrials han donat per resultat fer més terribles los efectos de aquesta,

han comensat per lo punt que creyem que debien comensar.

Vegis sino: Entre un vendidor y un comprador pera efectuar una transacció (fora racional que un municipal ó un polivost obligues al comprador a donar-ne més diners ó al vendidor a donar-lo per menos preu del que ell ne demanar) (No diria tothom que aixó es una arbitrariedad) Naturalment. Donchs si al comprador y al vendidor se 'ls deixa ab completa llibertat pera efectuar las sevas correspondents transaccions, no compremem com no 's pot deixar ab la mateixa llibertat al obrer y al contractista que venen a ser lo vendidor y comprador de un esforç aplicat al treball.

No s'vingui ara a dir que hi ha coalició y concoció y tot aquell repertori de paraulas vuydas de sentit, pero que 's diuhen pera produhir efecte; porque si lo que havem fet comparantho individualment ho fem colectivamente te la mateixa proporció.

Hi diuhen d' aixó de las coalicions de los treballadors porque han apelat al recurs de la huelga y quan los industrials teren la huelga del gas y las coalicions de los forners que sempre estan acordes pera apujar lo pa y donarlo tant dolent com poden, encara que la farina vagi a cap preu y los carnicers... y tants d' altres que podríam anomenar.

Per consegüent, entenem nosaltres que de perseguir-se a los huelguistas d' ara també havia de perseguir-se a los industrials de la huelga del gas y a los taberners porque fan coalicions, y per consegüent repetim que los huelguistas no solament estan en lo seu dret sino que la rahó los sobra.

Heas aquí, donchs, invertits los termes: hi ha ó no hi ha crisis, donchs, si ha crisis per que no ajudan aixó que la volen resoldre aquestos aprende-casals a la moda. Perque una de dos: ó la volen resoldre ó la volen pitjorar, si es lo primer, no ho sembla, porque, si acas ho portan molt amagat, y si es lo segon, de segur que ho logran.

Per nosaltres lo millor modo de resoldre la crisis es lo rebaix d' horas y tot lo que 's diga fora d' aixó son romoncos.

Ja ho saben los huelguistas y ja se 'n pot enterar lo Sr. Antúnez, aquesta es la nostra opinió la qual exposém avuy.

PERILLA «LA TRAMONTANA»

Tal pregunta nos han dirigit alguns amichs y llegidors constants y entusiastas de nostre periódich, al veure que 'l coronament de las persecucions de que la janta temps som vicimas ha acabat ab la presó de nostre Director, anima y cos a la vegada de LA TRAMONTANA.

Quan alguns han cregut veure una suspicació fiscal exagerada per nostre periódich, un zel excessiu en nostras denuncias, ja que molts d' ellas han sigut calificadas d' impropcedents per tants quantos advocats haviam cridat a consulta, y quan tothom sab aquí a Espanya quan pot la influencia dels enemihs de nostras ideas, no es estrany que s' haja cregut que LA TRAMONTANA perillava per no contar ab prou medis pera resistir tan continuats y terribles contratemps.

Mes no tingan temor los que tal creguin. Devant d' aquestos contratemps y aquestas persecucions, nosaltres no som nosaltres. Nostra petitesse creix davant de las dificultats, y aquell que entre sa familia y sos amichs es un de tants sens cap mérit ni condició extraordinaria, posat a proba per las persecucions pot arribar a la categoria de héroe ó de mártir, si aixis las circunstancias ho venen a determinar. No está nostre Director sol a la presó de Barcelona. Allí, barrejat ab gent de tota mena, igual ab criminals empedernits que ab infelissos victimas d' una alucinació de moment ó ab ignocents de tota culpa, té un fidel company que may lo deixa ab sa dissort y 'l anima y 'l conforta a cada moment enlayantlo molt per demunt de totas las contrarietats que pugan sobrevénir. Aquest company es la sombra de la Llibertat, que, invisible pels qui voltan a nostre Director, li proporciona més valentia y coratge que quan de llibertat gosava pera seguir combatent per la Justicia; siga allá ahont se vulgui que la injusticia 's presenti.

Además, si un dia a través de las retxas de la presó no pogués donar lo Sr. Lluana los originals que tenen d' omplonar aquestas columnas,

derrera d' ell hi está l' esperit lliberal avançat de nostra época; y ab aquest esperit van unites molts caps y moltas plomas disposadas a seguir sas brillants petaladas en LA TRAMONTANA.

No parca, donchs, cap perill nostre periódich, a pesar de la crisis que está atravesant en la persona de son Director.

Siga lo que 's vulga lo que vingui, LA TRAMONTANA passará son desinfectador ale per tota Catalunya, y son valent buf ajudará no poch a fer caure enderrocats los ruinosos edificis de totas las tiranias.

Una sola cosa podria acabar ab nosaltres, que 's abandonés lo favor del públich lliberal que avuy gosém. Pero mentres aquest favor, molt lluny de minvar, aumenti com actualment va aumentant, es molt petít lo poder de tots nostres enemihs pera lograr apagar ni una sola guspia del foc que per la Llibertat está encés en nostre pit.

Tal es la contesta que tenim que donar als que creyen que LA TRAMONTANA perillava per la presó de son Director, fundador y propietari.

CARTAS DE FORA

Granollers 17 Deseembre 1887

Aplicable amich: Lo mes próxim passat, lo missionista que va fer la predicá a Corró de Vall, ha anat a fer un sermo per l' estil a Llerona, poble que dista una hora de Granollers, dihent que faria un sermo sols de casats, y 'l va fer prohibint la entrada a la iglesia als solters y a las solteras, dihent que tocaria punts molts importants.

Va dir que, pels habitants que tenia 'l poble de Llerona, hi havia molts puchs batejos y enterros y aixó prove, deya, de que molts de vosaltres no feu ni cumpliu ab l' estat de matrimoni, porque feu cosas pel pusto contrari d' allá ahont s' han de fer; aixó fins las bestias os ho ensenyan per ahont s' ha de fer; la societat s' ha d' augmentar.

En un altre sermo va dir que 'ls pagesos solters no 's casessin ab cap noya de fabrica, porque no n' hi ha cap que sapiga fer una olla de sopas ni que sapiga posar un pedas a un pantalón, rebixantils de mala manera; també las va empendre contra 'ls balls, dihent que ab alló d' agafarse los venen mals penaments, y després los pares se pensan que sas fillas tenen lo... (1) y es lo que menos tenen.

Lo dia que va fer lo sermo dels casats hi va haver un escándol a fora de la iglesia y una pluja de pedras a la porta per que no 's deixava entrar, fins y a tant que va sortir lo Sr. Alcalde de la iglesia y va fer retirar los allí reunits pera que no tirassin més per lo missionista continuant la santa porqueria, y al final del sermo va encarregar en gran manera que tot lo que havia dit no sortís d' allí, ó sí de la iglesia.

De vosté atent y afectuós s. s. — S. F.

Vilanova d' Escornalbau 18 Deseembre 1887. Sr. Director: Encarregat del cel que tenim aquí es dels que 's tenen de passejar per las columnas de LA TRAMONTANA, que be s' ho mereixen.

Es nostre ensotant molt aficionat a la cassa, y sempre que mata algun cuñillet se 'l menja en companyia d' una pallarola que li fa las feynas. Com tenia també son pare a casa, vollet de 78 anys, succedia sempre que 'ls talls bons se 'ls menjavan lo rector y la pallarola, y 'ls ossos los donavan al vell. Donchs vetarí que perque un dia aquest va donar un tall de cap al gos per no poderlo eil rosegat, puig no té casals, lo fill va enfadar-se va fer com qui s' enfada, resolent treure de casa. A tal obiecte lloga una tartana, y pare y fill baixaren a Reus. Aturada la tartana a la plassa d' en Prim, diu lo reverent:

— Pare ja sou allí d' ahont vos vaig treure; ara aneu allá ahont vulguéu, però no torneu a Vilanova.

Lo vollet se n' aná a las Hermanitas pera que 'l recullissen, pero allí no 'l volgueren, com tampoch en altres cassas de beneficencia. Sortíngue d' una filla casada y pobre que té a Reus que va recullir-lo, de moment, que sino s' ha de quedar al carrer. Després per diligencias de son gendre va entrar a las citadas Her-

(1) No queda més remey que suprimir algunas palabras del ensotant.

manit, pero baix jurament de que no dignés res a ningú ni del fet que motivava la seva entrada en aquella casa ni d'altres fets anteriors, baix pena de ser traslladat a una altra casa per aquest talil, però fora del país.

Diu lo qu'ant manament: honorar pare y mare. Ara que cadiscú fassí 'ls comentaris segons las aixampias que tingui a la conciencia.

FELIX.

Palamós 12 Desembre de 1887.

Estimat company:

Lo dia q se celebrá la inhumnació civil de Teresa Juans ab asistencia de anarquistas, librepensadors, profesors y alumnos de la escola laica ab acompañament de una orquesta que ab son acorts completá la tristó de dit acte.

Fins aquí quasi tes te de particular lo que li deixó dit, puig que molt amenuat se celebran actes de aquesta classe en rixa vila, pero li faig menció de aquest per que los carcatólics de aquesta, y en particular los hijas de Sant Vicent de Paul treballaren sens descans pera que se deixés confesar la mentado, quan estava malalta y pera efectuar son enterro catòlicament tan prompte morta; arribant ab sa insistencia a oferirse a pagar tots los gastos que ab dit motiu se efectua. Com se suposa, no lograren son desitjos quedant, aitra volta, ridiculizats y ab un nas com son senyor rector.

Sens més per avuy Salut y Emancipació li desitja son amic y servidor.

PALOMAS.

LO NADAL DEL GOVERN

La ocasio passa a Madrid en un col·leccio adrebat: tot está ja preparat per celebrar un gran convit.

Al mitj de una sala gran molt ricament amoblada hi ha una taula parada plena d'homos lo voltant.

Tots garian, no s'acó re, puig ab tanta algortia amolla una posstarie de un sarrat de donas plé.

Un los omes aulant, l'altre canis potentes, y de dretas maneres s'entretenen bromejant.

Alx esparen tant contentos lo direr, ja la una catona, sola hi falta una persona que ha d'arribar per moments.

Per fi entra un senyor lleig vestit su magnificencia, y el seor solá sa preséncia para aquell gran diemortig.

Hiá gaitardas aqueix es gela i e tac subitot, ja a compien, per lo respecte que li demostren tota ella.

Després de saludá a tots ocupa 'l loch preferent y li adreça incóntinuat aquell discurs en poch mots.

Senyors: He arribat ja l' hora d' oblidar tots nostros males; en los momentos actuaes nostra miserió es menja y fora.

Si 'l país se ve quaxant que 's omé de miseria y gana, voni ni sap lo que 's demana deixant que 's vagi esclomant.

Si alguna cosa a amohinarnos dibent que ho fém malament, deixém que vagin dibent, per' ab no hom d' encaparrarnos.

No 's ha hom de presicirá per exemptos de cap mena: conservar la panza plena es lo qu' hom de pensara.

Polen, doncha, sens cumpliments, mená y divertirs vos tota que aquell que no dia ho passa ja no 's potra tot d' altra.

Consigues 'ns aprofitém aquest any que voni a taula, aixó, doncha, no fer lo maule, posse' un altre any no hi serém.

Aquí acaba l' oració sent de tots molt aplaudit, y a disposon tot se'ntir, pera cumplir sa intenció.

Començan d' aver portant bons menjars en abundancia, y se'nt cap repugnancia los devoran al jurament.

Vayn un molla d' aiguarre, ambla que van a greu fet; com ell no pagan ja net que poden ben xiparar.

Per últim, trahen un gall, per satisfé aquelle trape, la trolhom los dits se 'n llepa desentit lo mollar d' ella.

Començan a ferne troques repetitias sens pingats, y el cap de una momenta constan tant sols no puelen los osos.

Distapan lo el colló

per sostenir la taula, bridan tots... calera de terra... y 'n acian la funció.

La taula es lo procepcion, y 'n que hi ha a son redode son los de la situació, que ocupan tots lo seu peson.

Aque l' goll que ab tan deschi han descurat (indica) es lo desvaler pass presentant son escritó.

Ab tant que sobre y treballa via aprimit, de presicir, de gana este convocat y 'l pobre sutret y calla.

De sa bonda extramada allinan via aprona, que obrant com a vile treidors deschi 'n honra a trepidado.

Mes si avuy calla y sutret, algun jove, voni molt tardarse, sarrá molt bo demostre que lo que 's 'l que 's morera.

Y quan ell se'nta obrar ab bon sacri y agraie, de tate la tirada, ni tassa n' ha de quedar.

PEPEY SORRATON.

Per fi ha parlat lo general Salamanca, en lo Senat, de las immoralitats de Cuba.

Y també, per fi, ha resultat poch menos que un joch de compares y comares lo tal debat.

Lo general se proposá demostrar quatre cosas: primera, que la immoralitat existeix a Cuba; segona, que 'l govern ho sab; tercera, que no hi ha post-remey; y quarta, que tampoch n' hi posará per falta d' energia.

Aquesta materia sembla 's preta a dir grans cosas y a fer grans revelacions; donchs lo general se concretá a quatre lochs comuns para sortir del compromís, anunciat ab tant de bombó, de que fassa revelacions importants.

Si en lloch dels plans y lamentacions del general sobre las immoralitats de Cuba hagués citat noms y presentat las probas que diu que té en son poder y a consecuencia d' aixó hagués vist encara que no fos més que una dotzeneta d' empleats a presi ja hauria complacut més lo Sr. Salamanca a tots los que no cobran del Estat.

Mes lo general no pot quedar malament ab dos amichs, y si al país hagués tingut que deixar del tot content ab sas revelacions, es molt probable que algun de sos més intims també hagués tingut de gratar.

La contesta dels ministres s' ha reduhit a dir que per be de la patria tenian que evitarse tals discussions.

Magnífich. Que se 'ns sabí y se 'ns despullí per tots los empleats, que després ja callarém para permetrens lo luxo de no descubrir que las oficinas públicas estan que veyan de lladregots.

[Bona teoria gubernamental!]

S' ha publicat lo cartell, que per sa molta extensió no podém reproduhir, del Certamen literari científich de Figueras, que tindrà lloch lo dia 4 de Maig de 1888 en lo Teatro de aquella ciutat.

En dit Certamen s' ofereixen 30 premis variats, quins temas son tots mercadants liberals, d' utilitat pública ó científichs.

Qui vulgui més detalls pot dirigir se a las societats recreativas de Figueras Erato, Casino Figuerens ó Casino Menestral Figuerens, a càrrech de las quals corre 'l citat Certamen, pel que no podem menos de felicitar a sos autors.

En lo Certamen de Figueras en J. Rubau Donadeu hi ofereix dinou premis en diferents cantitats, que junts importan 30.000 pessetas y gastos que pagarà a deu joves del Ampurdá pera anar a Paris y estarsi un mes pera adquirir nous coneixements en sos respectius officis.

Encar que suposém que alguns dels premis Rubau no s' adjudicaran per las dificultats de que estan plens, no deixa de ser meritória la acció del ofertor.

A Cadiz, a la Corunya y a Bilbao han sigut engrajolats tres periodistas.

Decididament lo govern está empenyat en ferros cambiar d' obci, presentant un altre que espanti menos a la gent d' ordre.

Per exemple 'l de lladres de pans, seqüestradors de criaturas ó assassinos ab tarifa económica.

A 380 denuncias arriban las fetas aquest any per la denominació Sagasta.

Bel diran los sfarats fusionistas, encara no n' hi ab aixó pera fer un batalló de presidarls ilustrats.

Si es que pels presiris se proposan demostrar l' avens d' Espanya.

En mitj del dia, en plena Rambla de las Flores y amenssant ab una pistola van tobarse dissepé passat unas trescentas prestas de dalt d' un carro que guardava un nen montres lo carreter descarregava.

Comprenen la necessitat de ficar periodistas a la presió.

Com los lladres no 's troban, y convé aguantar las gangas pels empleats d' aquells establiments...

Gran noticia. Lo paps pren lo sacolata ab cocas de Sevilla.

Un comte d' aquella ciutat acaba d' enviarnhi cent cinquanta dotzenas pera pendre 'l sacolata de Nadal.

Ja m' penso que 'l pobre paps no dormirá més a terra, com diuhen los devos.

Pot ferse un lit de cocas, y estará tou.

Los seus servidors donan en tot, y més, en cosas tovas.

Per ser ella, més que el ra cova, tou.

Lo rector de Sorris fa de capanderó, y con tan que a las mossas joves y guapas las hi cenon lo pels pel pirí.

[Dimoni] 's sé jo com las hi farà ensenyar la llengua.

Y de quin modo las hi ficará 'l dit a la boca.

Y per que trinan los católics de Lleyda. Res, una bialera.

Desde aquella célebre manifestació anti-catòlica, y per consecuencia de la mateixa, se van recullir centenars de firmas demanant al Ajuntament lo cementiri neutro, que ha sigut aprobat y que luego 's farà; y, després, porque ja s' han fet dos enterros civils més.

Ah, fillen; si 's cou gratin-bo. O sinó porque ho provocaban.

Diguin a La Campana que alló de posar un republicá ab punyal a la caricatura, pot fer tant possibilista com vulguin pero la molt poch republicá.

En las cédulas del empredonament que se ha de fer aquí a Espanya lo dia 31 de aquest mes sembla que se han olvidat de la castilla ahont los habitants hi fan constar la seva religió. Ja podria ben ser que 'l general Ibáñez, que porta aquest tinglado, hagi previst que la major par hi posarian ninguna.

Lo Papa Lleó dotzena de frare sembla que va proposar a Ferry per president de la república francesa i lo tret li ha sortit per la culata. Los francesos son ja majors de edat y fan tant de cas del Papa com jo de las promesas de 'n Sagasta.

Los ensotnats de Vilafranca del Panadés sembla que s'han acostat al impressor del periòdic *Lo Vilafranqués* amenantant ab deixar y ferri perdret quantas suscripcions pugan de son periòdic, si continuaba insertant en la tal publicació las revistas de las funcions que s' donan en lo teatro Principal d' aquella vila.

La tal cosa data de la representació de *Carlos II el Hechizado*; en quina obra lo revistero, jove trempat, feya un preface que no agrada gaire a la gent negra.

Resúmen: de revistas no se 'n publican, pero l' empresari del teatro, home que tan li fan 2 y 3 com 3 y 2, no deixa de donar a coneixe obras com la transcrita y *Carlos d' Espanya*. *El nuevo Tenorio* y moltas otras per l' estil que son rebudas ab aplaus del públic a pesar del *Vilafranqués* y de tots los que 's vesteixen al revés de las personas.

Així m' agrada. Al que no vol caldo, tres terrats.
O sino tres galledas.

A la plassa pública de Llagostera, provincia de Girona, un missionista va ferhi un sermó, y 'l públic se 'l rifa.

Mentres lo jesuít s' escanyava cridant contra lliberals y masons, los del poble anavan cremant uns papers catòlics que se 'l repartian y cantavan lo popular *Jo te l' encendré*.

La diversió fou completa y 'l lliberals de la població demanan que las missions hi tornin sovint, y vagi a la plassa.

Que així podran divertirse per cap diner.

Una senyora milionaria de Cuba acaba de morir deixant la friolera de 40 millons de duros als jesuítas y 40 mil per sos hereus.

Aixó ensenyará a escarmentar a las familias de que se 's hagin malas bestias a casa.

Per homicida ha comparegut lo rector d' Orensá devant la Audiencia d' Orensá, y en lo judici oral lo fiscal li ha demanat tretze anys de presó, que s' han confirmat.

Aquesta monxuetat reverendíssima que acaba a punyaladas, també te 's seus inconvenients. Los d' un presó.

Per trempat lo rector de Badalona.

Fa pochos dias que aná a fer lo novenari d' ánimas al poble de Santignés, y entre otras tonterias va dir que un noy de la escola laica que s' havia mort havia anat al infern, de lo que n' estava segur porque ell mateix li havia vist entrar.

No sabia jo que 's que fan centinella a las portas de can Pere Botero anessin vestits ab sotana.

Simb aixó de la teologia cada dia 's fan nous descobriments.

Que n' hi ha pera posar sarría y morrellas a qui 'ls inventa.

Per alguns pobles de la montanya, en la provincia de Tarragona, hi ha hagut un cambi de bestias negras que espetara a las beatas.

A Duasaguas, Fontabella, Argenta y altres punts s' han tingut de cambiar los ruchs negres, porque deixavan una llavor que aviat no s' hauria capgut en aquells pobles.

Jesuítas digue creixeu y multipliqueus. Y en alguna cosa tenen de creurel sos imitadors.

Què dimontri deuria passar en un confessorari de la iglesia de Sant Francesch, de Reus, lo dissapte dia 26 del passat Novembre, a las nou del mati, en que un jove que 's confessava pera anar a contraure matrimoni, va abandonar furios al confessor sens esperar la benedició!

Ja 's agrada profunderis en aquest assumpto; mes tenim de callar forzosament per lo molt que 'l Sr. Fiscal s' ha aficionat a ficarse ab nosaltres.

Callém, donchs, pensant que: «Dels pecats del clero nosaltres n' aném geperuts.»

Lo ruch negre de la Espuga de Francolí, mossen Jaume, ha clavat un fart de llenya a un seu acreedor porque li ana a demanar que li pagues lo deute.

¡Bon sistema reverent de declarar la guerra als inglesos!

¡Y després dirán encara que no son liberals! Com que 's prenen la llibertat de tot lo que volen.

SOLUCIONS

É LAS CAMBIAS DEL NÚMERO PARLAT

- TERS DE SILABARI: — Baldi, Rieta.
- LOGOGRAFIO NUMERICH: — Kaiminet, Maroma, Norma, Mora, Ter, Ma, M.
- TEPRICA ELONGAR: — La Mariposa.
- GRUOLÉFIC: — Per continas a las cras.

Última hora

ALS ELEGIORS DE «LA TRAMONTANA»

Las iras dels reaccionaris de tota mena, de tant temps dirigidas contra aquest periòdic, avuy se devencadenan en la persona de son director.

Tractantse de gent que viu de son treball, res més oportu que demanar molts diners pera impossibilitar sa llibertat.

Mes ella shont no arriba l' individu arriba la colectivitat; allà shont res pot fer un home tot sol, han de poderhi molts; y si demanan vuytents duros s' han cregut condemnar a presó indefinida al director de LA TRAMONTANA, per s' impossible que ell los tingui, los que estém identificats ab la conducta d' aquest periòdic tenim lo deber de demostrar que no está vol ni molt menos son director en la lluyta titánica que sosté en favor de las ideas lliberals en tots los terrenos.

Per aixó obrim avuy una suscripció voluntaria REINTEGRABLE pera fer la fiança que s' demana a nostre director pera estar en llibertat.

Pel bon éxit d' ella, convé que sigan colectivats, més que individus los que a tal acte contribueixin.

Posats d' acord tal ó qual número d' individus, y recullida tal ó qual cantitat, convé que no més en nom d' un s' entreguin a aquesta redacció ó en los punts que s' indican, shont se librará lo corresponent recibo pera que quan s' estiga llist de la fiança puga cadascú anar a recullir los diners prestats a tal objecte.

Amichs, pochas paraulas y molts fets; mans a la obra; obrém prompte y be, y dins molts pochos dias lo director de LA TRAMONTANA podrá estar altre cop entre vosaltres.

Los punts shont se rebrán los donatius son: en la redacció d' aquest periòdic y en la de *El Productor*, totas las horas del dia, y en la *Sociedad de Obreros Tipografos*, de 1 a 3 de la tarde y de 8 a 10 del vespre.

La Comissió encarregada: A. Lorenzo.— R. Rosés.— J. Torrents.— A. Pellicer.— P. Esteve.— I. Cuadrado.— J. Pareras.— P. Puigjané.

LA REVOLUCIÓ

poema en tres cants
Preu DOS rals

DE SALLENT Á IGUALADA
Y VICE-VERSA

VIAJE MISTERIOSO D' UN PASTOR Y UNA DONZELLA
ILUSTRAT AS CARICATURAS
Preu UN ral

ALMANACH DE LA TRAMONTANA
PER L' ANY

POLÍTICH, SATÍRICH Y HUMORÍSTICH

CALENDARI LLIBERAL

dels grans homes y dels grans aconteixements, caudal inmens de datos cronològichs referents a la historia, a las ciencias y a las arts, útil a tots los llure-pensadors que no vulgan batejar a sos fills, honorantlos ab los noms dels obrers de la civilizació y no ab los dels fanàtics enemichs del Progrés.

Consta l' ALMANACH DE LA TRAMONTANA de 24 grans planas en fòleo, a duas columnas, plé de treball literari en consonancia ab las ideas del periòdic, é ilustrat ab gran número de caricaturas y altres dibuixos deguts tots a la ploma de bons artistes.

MATERIAS QUE CONTÉ

- TEXT: — Secció astronòmica.— Observacions atmosfèriques.— Crònica religiosa.— Nostre calendari.— CALENDARI LLIBERAL.— Judici del temps.— Hipnotisme.— Los mandaments de la ley de la Exposició universal de Barcelona en 1888.— Lourdes y 'l miracle de la Mare de Deu.— Per una cédula.— Lo que va d' un any a l' altre.— Retallata de la gran comedia social.— Compte dels adobs d' una confraria.
- Poesias: — Judici del any.— Panxa, Fideus, Arros.— Consequencias.— Acudit.— Veritats clericals.— Lo pecat.— A un obrer.— Llibertat.— Una peticció.— Qüestió de conflictes.— A una bestia.— L' any a mirar.— Los pelegrins.— Contract.— Foch d' amor.— La llepada d' un Fivalter.— Plamench del Clor.
- Pensaments, semblanzas, acudits, qüestions, anedotas, epigramas, epítahs, centorellas, etc.
- GRANDES: — Portadas.— Judici del temps.— Lo que es la politica.— Las quatre caxions dels partits politics.— Exposicions de Barcelona.— Ave Maria portuñala.— Qüestió d' aus.— Epítah al Odeon.— Escola maliciosa.— Trengera de veata.— La llepada d' un Fivalter.— Anuncis copiat del natural.

Preu UN ral

Se ven a Barcelona en los kioscos de la Rambla y demés punts de venta, y a fora en casa de tots los corresponals de LA TRAMONTANA.

«GRAN SUCCÉS»

LA TRAMONTANA publicarà número extraordinari de

IGNOSCANTADA

POLÍTICA, RELIGIOSA Y ECONOMICA

pel próxim dia d' Ignoscents.— Qui vulgui aquell dia passarlo be, oblidantse de que vivim a Espanya, no tindrà mes remey que comprar

LA TRAMONTANA